

vybrané ustanovenia

ETICKÝ KÓDEX

Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry

Článok 1 Úvodné ustanovenia

1. Etický kódex Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry (ďalej len „SIEA“) predstavuje súbor základných pravidiel správania sa zamestnancov SIEA, ktorý kladie dôraz na dodržiavanie etických hodnôt, princípov a spoločensky uznávaných noriem. Jeho cieľom je stanoviť štandardy čestného, zodpovedného a bezúhonného správania pri výkone práce vo verejnom záujme. Zároveň podporuje vytváranie zdravého, spolupracujúceho a silného pracovného prostredia, ktoré napomáha plneniu služobných a pracovných povinností na vysokej úrovni.
2. Etický kódex upravuje základné pravidlá správania sa zamestnanca SIEA, ktoré vyplývajú z právnych predpisov, interných pravidiel a morálnych pravidiel a hodnôt spoločenského styku. Zdôrazňuje povinnosť zamestnanca SIEA konať v súlade s hodnotami ľudskej dôstojnosti, morálky, slobody a spravodlivosti, a to nielen v rámci pracovného výkonu, ale aj mimo pracoviska.

Článok 2 Vymedzenie základných pojmov

1. **Zamestnanci SIEA** sú fyzické osoby, u ktorých bol založený pracovný pomer so SIEA na základe pracovnej zmluvy alebo titulom dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru podľa deviatej časti zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce. Zamestnancom SIEA sa rozumie aj generálny riaditeľ SIEA.
2. **Vedúci zamestnanci** sa pre účely tohto Etického kódexu rozumejú zamestnanci SIEA v zmysle čl. 2 bodu 4. Pracovného poriadku, a to zamestnanci SIEA podľa príslušných ustanovení Zákonníka práce, Zákona o výkone prác vo verejnom záujme a Organizačného poriadku SIEA. Takíto zamestnanci bez písomného poverenia môžu ukladať svojim podriadeným pracovné úlohy, organizovať, riadiť a kontrolovať ich prácu a dávať na ten účel záväzné pokyny a sú to generálny riaditeľ SIEA, riaditeľ kancelárie generálneho riaditeľa, riaditelia sekcií, riaditelia odborov, vedúci oddelení, zamestnanci poverení výkonom uvedených funkcií.
3. **Konflikt záujmov** sa rozumie situácia, v ktorej osobné záujmy zamestnanca môžu ovplyvniť plnenie jeho pracovných úloh alebo situácia, v ktorej môže zamestnanec využívať postavenie zamestnanca v prospech osobného záujmu. Ide o konflikt medzi verejnými povinnosťami a osobnými záujmami zamestnanca SIEA alebo záujmami spriaznených osôb, ktoré by mohli ovplyvniť konanie, resp. rozhodovanie zamestnanca SIEA.

4. **Osobný záujem** je zámer alebo cieľ fyzickej osoby, z ktorého môže táto osoba získať pre seba a/alebo blízku osobu a/alebo tretiu osobu finančný, rodinný, politický, obchodný alebo obdobný prospech.
5. **Korupcia** je ponúkanie, sľubovanie, poskytnutie, prijatie alebo požadovanie neoprávnenej majetkovej alebo nemajetkovej výhody, a to v akejkolvek forme alebo podobe, buď priamo, alebo nepriamo, teda cez tretiu osobu (sprostredkovateľa), ku ktorému dochádza primárne v súvislosti s výkonom práce, resp. plnením činností pre SIEA. Pod pojmom korupcia sa rozumie aj ponúkanie, sľubovanie alebo požadovanie, aby osoba konala, alebo sa zdržala konania v súvislosti s plnením svojich povinností, výkonom právomocí, povolania alebo funkcie; korupciou sa rozumie taktiež zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v neoprávnený prospech iných osôb.
6. **Korupčné správanie** je správanie, ktorým osoba poškodzuje verejný záujem, a to najmä zneužívanie moci, postavenia, právomoci, vplyvu, navádzanie na takéto zneužitie, klientelizmus, rodinkárstvo, protekcionárstvo, vydieranie, poskytovanie a prijímanie nenáležitých výhod bez oprávneného nároku na poskytnutie protislužby (tzv. prikrmovanie – získanie postupného vplyvu na osobu zamestnanca SIEA s cieľom do budúcnosti ovplyvniť jeho konanie), sprenevera verejných zdrojov. Za korupčné správanie sa považujú aj akékoľvek prejavy, z ktorých je možné vyvodit', resp. dôvodne predpokladať, že nimi osoba dáva najavo svoj úmysel stať sa účastníkom korupčného vzťahu.
7. **Etické hodnoty** sú základné morálne ideály a presvedčenia, ktoré SIEA považuje za dôležité a správne. Sú to vnútorné normy, ktoré formujú postoje a motivujú správanie, ako napr. čestnosť, spravodlivosť, zodpovednosť. Sú všeobecné, trvalé a platia bez ohľadu na konkrétnu situáciu.
8. **Etické zásady** predstavujú základné pravidlá alebo princípy správania, ktoré usmerňujú konanie zamestnanca v konkrétnych situáciách a sú odvodené z etických hodnôt, ako napr. konať čestne, rešpektovať práva iných, nestrannosť v rozhodovaní. Etické zásady SIEA sú podrobne opísané v čl. 6 tohto Etického kódexu.
9. **Etické štandardy** sú konkrétne, písomne stanovené normy a pravidlá správania, ktoré SIEA očakáva od svojich zamestnancov, ako napr. zamestnanec SIEA neprijíma dary ani výhody v súvislosti s výkonom svojej práce, zamestnanec SIEA zachováva mlčanlivosť o dôverných informáciách.
10. **Dôverné informácie** sú všetky informácie, ktoré boli zverené zamestnancom SIEA a ktoré podľa všeobecne záväzných a interných predpisov SIEA požívajú osobitnú ochranu a/alebo informácie, ktoré majú potenciálnu hodnotu a ich zverejnenie by mohlo poškodiť SIEA. Pre účely tohto Etického kódexu sa dôvernými informáciami rozumieju neverejné informácie získané pri rokovaní o zmluvách, obchodné tajomstvo, osobné údaje zamestnancov SIEA, technické riešenia a predlohy, návody, výkresy, projektové dokumentácie, modely, podmienky zmlúv, spôsob výpočtu ceny a vzory, ako aj ostatné informácie, ktoré možno považovať za dôverné vzhľadom na ich povahu a kontext.

Článok 3

Základné pravidlá výkonu pracovných činností

1. Zamestnanec SIEA vykonáva svoje pracovné povinnosti v súlade s Ústavným zákonom č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, zákonom č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme, ako aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a ustanoveniami vnútorných predpisov SIEA, vrátane ustanovení tohto Etického kódexu.
2. Zamestnanec SIEA pri výkone svojich pracovných povinností:
 - 2.1. postupuje nestranne a objektívne,
 - 2.2. dbá na rovnosť účastníkov,
 - 2.3. vyhýba sa akémukoľvek konaniu, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu záujmov,

- 2.4. dbá na zachovanie dobrého mena SIEA v očiach verejnosti a budovanie pozitívneho mena SIEA,
- 2.5. postupuje v súlade s cieľmi a úlohami SIEA,
- 2.6. zamedzuje akémukoľvek konaniu, ktoré by bolo spôsobilé ohroziť dôveru verejnosti v nestrannosť a objektívnosť SIEA,
- 2.7. dodržiava požiadavky na osobnú integritu a pravidlá správania sa zamestnancov,
- 2.8. podporuje dôveru verejnosti v SIEA.
3. Zamestnanec SIEA pri výkone svojich pracovných povinností nesmie:
 - 3.1. prijať akúkoľvek finančnú alebo inú výhodu, ktorá by mohla mať vplyv na riadny a nezávislý výkon jeho pracovných povinností a objektívne rozhodovanie. Pravidlá prijímania a poskytovania darov, iných výhod alebo prejavov zdvorilosti pre zamestnancov SIEA sú upravené v Smernici o konflikte záujmov SIEA,
 - 3.2. nechať sa ovplyvniť zámermi tretích osôb,
 - 3.3. zneužiť dôverné interné informácie vo svoj prospech alebo v prospech tretích osôb;
 - 3.4. konať akýmkoľvek spôsobom, následkom ktorého by mohlo byť ohrozené dobré meno SIEA,
 - 3.5. sprístupňovať dôverné interné informácie tretím osobám.

Článok 4

Základné etické hodnoty SIEA

1. SIEA si zakladá na nasledovných základných etických hodnotách:
 - 1.1. Profesionalita
 - 1.2. Odbornosť
 - 1.3. Rešpekt
 - 1.4. Zodpovednosť
 - 1.5. Efektivita
 - 1.6. Nestrannosť
 - 1.7. Nezávislosť
 - 1.8. Nezaujatosť
 - 1.9. Korektnosť
 - 1.10. Transparentnosť
 - 1.11. Dôvernosť
2. Pod pojmom **profesionalita** sa rozumie výkon práce zamestnancov SIEA na najvyššej expertnej úrovni, pričom zamestnanci sú povinní konať vo vzťahu k verejnosti s maximálnou mierou zdvorilosti, ústretovosti, ochoty a bez akýchkoľvek predsudkov, tak aby zachovávali dobré meno SIEA.
3. Pod pojmom **odbornosť** sa rozumie kvalifikovaný výkon práce na vysokej profesionálnej úrovni. Zamestnanci SIEA prehlbujú svoje vedomosti priebežným štúdiom a dbajú o rozvoj svojich odborných zručností.
4. Pod pojmom **rešpekt** sa rozumie najvyššia miera slušnosti, porozumenia a ochoty, pričom zamestnanci SIEA sú povinní navzájom si pomáhať a rešpektovať sa. Zamestnanci SIEA sa vyhýbajú konaniu, ktoré by mohlo viesť k útokom na sebadôveru ľudí, rešpektujú integritu a hodnotu svojich podriadených, pričom dbajú na to, aby na pracovisku nedochádzalo k akýmkoľvek formám šikanovania (mobbing, bossing, príp. staffing, posmešky, znevažovanie osobnosti zamestnancov, ponižovanie, urážanie, ohováranie a obdobné nevhodné prejavy). Vedúci zamestnanci majú povinnosť bezodkladne oznámiť Odboru kontroly a následne v zmysle tohto Etického kódexu v súčinnosti s Odborom kontroly riešiť akékoľvek formy bossingu, mobingu príp. iných foriem šikanovania na pracovisku v zmysle úpravy podľa čl. 7. Etického kódexu.

5. Pod pojmom **zodpovednosť** sa rozumie kvalifikovaný výkon práce, pričom každý zamestnanec SIEA je osobne zodpovedný za kvalitu a výsledky svojej vykonanej práce.
6. Pod pojmom **efektivita** sa rozumie výkon práce zamestnanca SIEA bez zbytočných prietahov, najneskôr v zákonom stanovených lehotách, príp. v rámci interne dohodnutých lehôt. Zamestnanci SIEA dbajú na to, aby všetky pracovné úlohy boli vybavené včas, resp. v súlade s dohodnutou lehotou. Zároveň zamestnanci SIEA pri plnení pracovných úloh konajú tak, aby stranám, SIEA príp. iným subjektom nevznikali zbytočné náklady.
7. Pod pojmom **nestrannosť** sa rozumie povinnosť zamestnancov SIEA pri výkone práce konať a rozhodovať nezaufane, objektívne a vždy v súlade so zákonom a internými predpismi SIEA. Zamestnanci SIEA sa zdržia všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nestrannosť ich rozhodovania. V rovnakých alebo podobných prípadoch sú zamestnanci SIEA povinní konať tak, aby medzi jednotlivými postupmi v ich konaní nevznikali rozdiely, pričom zamestnanci SIEA sú predovšetkým povinní zohľadňovať konkrétne okolnosti daného prípadu.
8. Pod pojmom **nezávislosť** sa rozumie konanie a rozhodovanie zamestnanca SIEA, ktoré nie je ovplyvnené akýmikoľvek externými vplyvmi. Zamestnanci SIEA vyhodnocujú všetky podnety nezaufane, bez emócií a sledovania osobného prospechu, v súlade s platnou legislatívou.
9. Pod pojmom **nezaujatosť** sa rozumie neúplatnosť, resp. neskorumpovateľnosť zamestnanca SIEA. Zamestnanec SIEA nie je oprávnený prijať úplatok, resp. zvýhodnenie v akejkoľvek forme, pričom má povinnosť oznámiť znaky korupčného správania svojmu nadriadenému zamestnancovi, a to postupom podľa čl. 3 Smernice o vybavovaní oznámení súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti v SIEA. Zamestnanec SIEA vždy koná bez sledovania osobného prospechu, v súlade s právom a spravodlivosťou.
10. Pod pojmom **korektnosť** sa rozumie povinnosť zamestnancov SIEA vždy konať správne, a to ako voči svojim kolegom, tak aj vo vzťahu k externým subjektom. Zamestnanci SIEA vystupujú vždy tak, aby neuvádzali účastníkov do omylu ohľadne ich práv a povinností.
11. Pod pojmom **transparentnosť** sa rozumie otvorenosť a verejnosť konania zamestnanca SIEA. Konanie zamestnanca SIEA musí byť zrozumiteľné pre verejnosť a nesmie vytvárať negatívny obraz o SIEA vo verejnom priestore.
12. Pod pojmom **dôvernosť** sa rozumie povinnosť zamestnancov SIEA chrániť dôverné informácie a zachovávať o takýchto údajoch mlčanlivosť.

Článok 5 Ciele Etického kódexu

1. Cieľmi tohto Etického kódexu sú:
 - 1.1. zabezpečiť, aby všetci zamestnanci SIEA konali v súlade s vysokými etickými štandardmi, s ohľadom na verejný záujem a dôveru občanov,
 - 1.2. stanoviť etické princípy záväzné pre všetkých zamestnancov SIEA,
 - 1.3. rešpektovať zavedené etické princípy, ktoré vedú k vyššej kvalite práce a poskytovaných služieb pre verejnosť,
 - 1.4. budovať dôveru verejnosti v SIEA, ako v nezávislú verejnú inštitúciu,
 - 1.5. prispievať k vytváraniu pozitívneho pracovného prostredia, kvalitných kolegiálnych vzťahov a budovania vnútorných hodnôt SIEA,
 - 1.6. zamedziť a predchádzať nevhodnému správaniu zamestnancov na základe jasne stanovených pravidiel.
2. Etický kódex je kľúčovým nástrojom na zabezpečenie transparentného, čestného a zodpovedného správania zamestnancov SIEA.

Článok 6

Etické zásady SIEA

1. SIEA dbá na dodržiavanie a praktické uplatňovanie zásad tohto Etického kódexu v praxi. SIEA sa zaväzuje vynakladať maximálne úsilie pre podporu a rozvoj etického správania svojich zamestnancov.
2. Zamestnanec SIEA nie je oprávnený akýmkoľvek spôsobom využívať, resp. zneužívať výhody plynúce z jeho postavenia, ani informácie získané pri výkone pracovných povinností pre získanie akéhokoľvek majetkového, či iného prospechu pre seba alebo tretie osoby.
3. Zamestnanec SIEA nie je oprávnený poskytovať tretím osobám akékoľvek výhody vyplývajúce z jeho postavenia.
4. Zamestnanec SIEA je povinný zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách podľa čl. 2 bodu 10. tohto Etického kódexu, o ktorých nadobudol vedomosť pri výkone pracovných povinností. Zamestnanec SIEA je rovnako povinný zachovávať mlčanlivosť ohľadne všetkých informácií, ktoré by mohli poškodiť alebo ohroziť činnosť, záujmy, alebo dobré meno SIEA, a o ktorých sa dozvedel pri plnení svojich pracovných povinností. Povinnosť mlčanlivosti sa nevzťahuje na skutočnosti zakladajúce podozrenie na korupčné správanie alebo na konanie, ktorým mohol byť spáchaný trestný čin, príp. konanie v rozpore s týmto Etickým kódexom.
5. Zamestnanec SIEA je povinný zachovávať mlčanlivosť o osobných údajoch a iných skutočnostiach, s ktorými prišiel do styku v rámci výkonu pracovných povinností. To neplatí, ak ho tejto povinnosti zbavil štatutárny orgán alebo ním poverená osoba, príp. orgán činný v trestnom konaní.
6. Pri výkone pracovných povinností je zamestnanec SIEA prístupný verejnosti, poskytuje pravdivé a úplné informácie v súlade s právnymi predpismi a je povinný riadne zdôvodniť svoje rozhodnutia. Zamestnanec SIEA berie na zreteľ, že svojím konaním pri výkone práce reprezentuje SIEA navonok a preto je povinný správať sa tak, aby nepoškodzoval záujmy SIEA, chránil dobré meno SIEA a rešpektoval hodnoty stanovené týmto Etickým kódexom. Správanie zamestnanca SIEA má byť kultivované, zdvorilé, čestné, dôstojné a postavené na objektívnych zisteniach a faktoch. Zamestnanec SIEA je povinný viesť kultivovanú a profesionálnu komunikáciu aj v rámci elektronickej komunikácie, čím sa najmä, ale nie výlučne, rozumie komunikácia v mene SIEA prostredníctvom e-mailov, sociálnych sietí, komunikácia s partnerom projektu a pod.
7. Zamestnanci SIEA rešpektujú individualitu jednotlivca, konajú ohľaduplne a vhodne podľa okolností. Konanie s inými osobami vedie zamestnanec SIEA taktne, kultivovane s uplatňovaním morálnych princípov a rešpektuje pri tom dôstojnosť druhých osôb.
8. Zamestnanec SIEA ochotne poskytuje odbornú pomoc a inú pomoc svojim kolegom. Vykonáva svoje pracovné úlohy konštruktívne a s pozitívnym prístupom, pričom vždy navrhuje vhodné a realizovateľné riešenia na vzniknuté a identifikované problémy.
9. Zamestnanec SIEA dbá o svoj zovňajšok a primerané oblečenie.
10. Vedúci zamestnanci SIEA sú povinní dbať na dodržiavanie zásad stanovených týmto Etickým kódexom.

Článok 7

Oznamovanie podozrenia z porušenia Etického kódexu

1. Každý zamestnanec SIEA má právo oznámiť akékoľvek podozrenie na porušenie tohto Etického kódexu svojmu vedúcemu zamestnancovi a/alebo Odboru kontroly, a to na základe písomného alebo elektronickeho podnetu (*ďalej len „Podnet“*). Podané Podnety budú dôverné a ak o to oznamovateľ Podnetu požiada anonymné. Podnet musí obsahovať minimálne nasledovné náležitosti: opis situácie, na základe ktorej má dochádzať k porušeniu Etického kódexu, určenie osôb, ktoré sa dopúšťajú porušenia Etického kódexu, dátum porušenia Etického kódexu a dátum

- spísania Podnetu. Zamestnanec SIEA je oprávnený podať anonymný podnet prostredníctvom pošty na adresu sídla SIEA alebo prostredníctvom e-mailu podnety@siea.gov.sk.
2. Každý prípad porušenia Etického kódexu sa posudzuje individuálne a s ohľadom na skutkové okolnosti a osobitosti porušenia a súčasne so zreteľom na povahu veci a jej závažnosť. Výsledky prešetrenia porušenia Etického kódexu sú dôverné, pričom tieto výsledky sa predkladajú generálnemu riaditeľovi SIEA.
 3. Vecne príslušným orgánom na preskúmanie Podnetu, resp. posúdenie porušenia Etického kódexu, je Odbor kontroly, ktorý vystupuje ako poradný orgán generálneho riaditeľa SIEA pri vyhodnocovaní porušenia Etického kódexu.
 4. Zamestnanec SIEA, ktorý podá Podnet na podozrenie z porušenia tohto Etického kódexu, nebude vystavený žiadnym postihom a súčasne nemôže byť akýmkoľvek spôsobom za takéto svoje konanie sankcionovaný, príp. inak diskriminovaný.
 5. V prípade, ak sa preukáže porušenie tohto Etického kódexu zo strany zamestnanca SIEA, príslušný vedúci zamestnanec v súčinnosti s Odborom kontroly bezodkladne prijme opatrenia na zjednanie nápravy podľa povahy a závažnosti porušenia Etického kódexu.

Článok 8

Zákaz diskriminácie

1. V SIEA je zakázaná akákoľvek forma diskriminácie, vrátane:
 - a. priamej a nepriamej diskriminácie,
 - b. obťažovania a sexuálneho obťažovania,
 - c. neoprávneného postihu za podanie sťažnosti,
 - d. pokynu alebo nabádania na diskrimináciu.
2. Zamestnanci SIEA, uchádzači o zamestnanie, partneri, resp. tretie osoby, majú právo na rovnaké zaobchádzanie bez ohľadu na pohlavie, vek, rasu, etnický pôvod, zdravotné postihnutie, sexuálnu orientáciu, náboženské presvedčenie, politické názory, jazyk, sociálny pôvod, majetkové pomery, rodinný stav, či iné osobné charakteristiky.

Článok 9

Rovnosť príležitostí

1. SIEA podporuje rovnosť príležitostí v oblasti:
 - a. prístupu k zamestnaniu a odbornému vzdelávaniu,
 - b. pracovných podmienok a odmeňovania,
 - c. sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti,
 - d. poskytovania tovarov a služieb.
2. Zásada rovnakej odmeny za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty je neoddeliteľnou súčasťou internej politiky SIEA.

Článok 10

Prevencia a monitoring

1. SIEA pravidelne monitoruje dodržiavanie tohto Etického kódexu, ako aj zásad rovnakého zaobchádzania, analyzuje štatistiky zamestnanosti a odmeňovania, a prijíma opatrenia na zamedzenie diskriminácie.
2. Vedúci zamestnanci sú zodpovední za vytváranie rešpektujúceho pracovného prostredia a za oboznámenie svojich tímov s týmito zásadami.
3. Monitoring dodržiavania Etického kódexu, zásad rovnakého zaobchádzania, analýza štatistiky zamestnanosti a odmeňovania, ako aj opatrenia na zamedzenie diskriminácie spadajú do gescie Odboru kontroly.

Článok 11

Právna ochrana a sťažnosti

1. Každý zamestnanec SIEA má právo domáhať sa ochrany pred diskrimináciou.
2. Sťažnosti sú prešetrované bez zbytočného odkladu, s cieľom zabezpečiť nápravu a odstrániť následky diskriminačného konania. Prešetrovanie sťažností je v gescii Odboru kontroly.
3. SIEA spolupracuje s odborovými organizáciami a relevantnými inštitúciami na ochranu práv jednotlivcov a dodržiavanie ustanovení tohto Etického kódexu.